

EUSKAL OÑIA

VIDA RELIGIOSA

Irugetzena (hor?)

Bi erantzun artu ditut. Oiatzuna go Mirentxu'rena bat, Tene'rena beste. Ta ez naiz asarre: esku utsiak geldituko ez naizela, alegia. Gañerako guzian ez aste ontantxe artuko ditut, ziur nago. Bear bai-da. Ona artutako erantzunak:

Mirentxu'rena.

Luzean jaunari (jauna geitxo ez ote da?) agur: Oso pozik artu degu zure deya: aspalditxo onetan ortan gaude, emakume euskal idazliak batuta egun on bat igaro bear degu.

Oraingun erantzun biarri gauden zuri. Diyozu noiz eta non gure iritziya aialtzeko. Nere iritziya ementzen biatzen dizut.

Datorren ilean aurreneko igandean gutxienez, zenbat lenago obo, egunak asko moxtu dira ta. ¿Non? Au zail xamarra izango da esatila... bada... badijoa. Pentsatu eta pentsatu aritu naiz. eta nere burura etzaitz etorri kosta aldeko baño erri politagorik, eta bestetik berriz Napa-ruta'rik etortzeko adrebes xamar... eta orretarako Donostia; orreraz sartzien baldira ifongo beribil eta bultzat. Bafia zarata aundi xamarra izaten da or, eta nik uste erri ixil batian obeki igaroko genduela.

Ora bada nere iritziya azaldu zakar xamar bederik. Ora in idazle aizpak, erantzun zuek ere Luzean jaunaren deya lenballen, bestela asaretuko zaigu ta.

Tene'rena.

Nere erantzuna. — Emen dezu, Luzean. Ez bafia gauz erraza zaidalako aldi ontan, idazkortsari zerbait ematea.

Bai darabil nere buruan burrun-darik asko, udaldia gure uritxo txukun polit ontan igarotzera etorri diran kanpotarrai txanpona nola kendu asmatu ezinik, arazo ontatik at ezeri eldu al zateko!

Ala guziaz, ara: Euskaldun emakumeak idazlerik onenak egin naiz gaituzula diozu; elerti gudozterik apain eta mañagarriena emakumeekin. Osaute arte ez dezula onik izango. Orretarako ba, zuek gisazemeak egin nai ez dezuten gauz bat egin ekin bear diogu emakumeak; guziok elkar ondo artuta, bakoitz bere euskalgian bat-egin; guziok idazkera bat artu; gipuzkoarrak gipuzkera, bafia bat; bizkaitarrak bizkaitera, bafia bat; eta abar.

Zuk gurekin egin nai dezun elertir gudozteak, lenbizi ontan ekin bear dio, elerti ori izango ba da.

Ondarrabi, Deba ta Ataun'go alabak, guziok gipuzkera bakar baten eta idazkera berdiñez idatzi. Ez batak, "amabak", besteak, "amabiyak"; nik, "amabiyak"; eta arek, "amabiyak". Ez zuk "izaki" ta nik "izan"; ez arek "Balona" ta besteak "Bayona"; cnela ez dago euskera aurrera eramaterik eta.

Gisazemeak ez dezute elkar artu nai; negarria da ikusten dana; guziok irakasle, beti eztabaldan, ta beti bakoitza berekin gelditu. ¿Onela nora goaz?

Nik ez dakit zer asmo dituzun guri del egiterakoan; bafia "Luzean", ez derizkiozu emakumeak ontan bat artzen badegu, euskerari on aundi bat egingo gifokela geure al txikian peintat?

Ora nere erantzuna.

Eskerrak zuen erantzunagatik, rebra maiteok, eskerrak. Baliteke zuek eta nik darabilgun auzi ontako artuemanak argitaratzen ditudalako, norbaitez zeresana izatea. aungoiko bera geok zigortu ez genin ba? Guziok irizal batekoak izana, mundu ontarako egifia danik ez t uste.

Bafia ala ere, argibide antzera bi esan nai nizekie, beren irizlian etelkeri utzak izan ditezken irragaitxo oetzak.

Beti entzun oi degu, "EUSKAL OÑIA" k moterak, gatzik gabek, kurtzeko go'orik ematen ez dutelazaten dirala. "Erri'koko berriak, tarrentzat aribestein, bafia gaitzekoa" zer diruakigu ba? "engo zalote bein eta berriz. Gai itik ez omen darabilgu euskal leak.

Arrozoi dutela esango al degu? bafia bete-betean oker daudenik ezin esan dezakegu ordea.

Ere, ikusi bezate euskal idazleok nola jaio ta indartu geran: bada unekeriak idatziak. Zozu ditzazute unekeriok, zokora-

tu erri izperrak, zokoratu erdipurdi idatzita datorren idazkia, euskal idazle izan ditezken idazkigille oiek guziak ere beren lanakin batera zokoratu ta bazeratu dituzute. ¿Ta nortzun irakurgalak argitaratuko ditugu "Euskal Orii"etan? ¿Salaberria' renak? ¿Unamuno'renak? ¿Baroja' renak?

¿Euskal idazle jator askoak badi-tugula? Bai orixe, bai orixe. Bafia erderaz idatzitakoak "biotzian poza eman oi digun ota darion txintxin" a ematen ordea, ta euskerazkoak, orain goz, "txintxin oisik gabeko poza" oxta oxta.

Onegatik, idazle txukun, alai, goko, irakurgarriak sortu naiaz, emakumezkoak begiz jo ditut. Gaurkoz "txintxin oisik" gabe errexago dantzatuko ote diran derizkiot, arreba maitiok euskera alde goz gogor jardua naian nabaitzen baidituzte.

Badira oen artean ere idazle egifak, eta ez gutxi errex egingo diranak. Alek mugitu, ta oek bultzaka bada ere ateratzea, nere gain artu nai dedala jakitea, ez deriztat bear irakurleari ez diruakion arazoa. ¿Gu zien gogoa ez al da ba, alik laxe-rrerren, "EUSKAL ORRIA" edozein erdel orri bezio irakurgarri arkitzea? Ortara nua ba, ta etzaitzete asaretu ifioiz "lata" aundi xamarra damaizutedala laderizkiotuzte ere.

LUZEAN

Iruten ari duzu

(Eresia erdiko orrialdetan).

Iruten ari duzu.

kiloa gerrian

Ardura dudalarik, nigarra begian.

Ezkontzen balin bezira mariñelarekin,

Xardiña janen duzu mokalluarekin.

Ezkontzen balin azira mandazainarekin,

Arraina janen duzu oioarekin.

Anaia, nai duzuia emazterik erosi?

Baratza kantietan, sosian emezortzi.

Arreba, nai duzuia gizonik erosi?

Eliza bazterretan, bi soetan zortzi.

Ezkon-mina dutaia zuk omen diozu,

Ez dut maitasun-minik, gezurra diozu.

Ezkon-mina dutenak, seinale dirade,

Masail-egurrak idor, koloreak berde.

Astigorrango

Ezkon berriak pozkidaz daude pozkidaz daude...

Egun goizean eskondu edo eskuak ondu dizkate gure erretore jaunak "Sarasa" tar Jose Antonio "Gure Izarra" ko atezal bizkorra izan zanari eta Asperoko Juanatxo neska jatorrari; zori onak eta urte askotako. Bejondakela Joxe Antoniyo; oso ederki egon aiz; sendo erantzun diyo "bai jauna" i bezelakoak biazlik Euskalerrriak eta Erromak; andria ere tajuzkoa artu dek; ik baba-k ekartzen balizak ark egosiko zetik. Ongi ibidil Madril alde ortan; baño gure "Kanaam" au baño lur oberik ez dek arkituko; "De Madrid al Cielo" esan bafia ala ere udaran onera etorri oi dituk, i ere etorri al lenballen ere sayetsarekin.

Juandako igandean Terrero bika-fia izan zan gure uri maite onetan; 90'etik gora izan ziran eta Santiyo-ko Jabier'ek amabi'koa eman zion eta beretzat izan zan "maya". Da-torren igandean ilaren amarrean orduan egon ziran "bost" onenak bosna tiro botako dituzte eta onenarentzat izango da erriaren 10 du-roko sariya.

Ona igandean egon ziran bost onenak:

Santiyo'ko Jabier: 12 onza.

Errenteri'ko Anabitarte'ko Juan: 11 ta lau.

Txalaka'ko Julien: 11.

Gyas-erribere'ko Joxe: 10 ta amar.

Batista Santa Kruz (ez dakit nun-goa): 10 ta bederatzil.

Usategieta'ko Pello: 10 ta bederatzil.

Atzeneko blok berriz tirako dute (zein barrurako).

Eguerdian izango da sari ori.

Udara igarotzen etorri ta emen daukagu Almandoz'iar Norberto, eres lari izen aundikoa.

Gañerakoan mixeri asko kontatu, baño ongi bizl gera.

ZARKUMUNDEGI

Azkofiti

Etze Merketan pestak gaur. — Atzo agintzen nuen gaur Etze merketan dituzten pestan egitarau edo programia.

Ondoren jartzen det bada, esan-dakoa beteaz. Goizian goiz eleizako kanpai ta suziaren danbadakin batera, eresbatzak soñu alaiak joko ditu.

7 1/2'tan: Jose Deunaren aldare aurrrian meza ta jaunartzea eun etxietako biztanle danak.

10'etan: Meza nagusi abestua.

11 1/2'tan: Euska! Erestaldia erri-ko eresbatzak.

1'ean: Bazkaria. 150 enbat bilduko dira bertan. Mai-buru, Erretore jaun agurgarria Otaño'tar Rikardo jauna, orain daukagun alkate jaun Alberdi'tar Juan Jose ta beste bazuak. Bitartean joko dituzte bereak txanbolintero azkarrak. Omen agur estizua ongille zintzo Otaño jaun-nari.

Bazkal ondorenian aureskua bi agure gaztek ta dantza-soka.

3'tan: Euskal erara ederkiena jaz-ten diran neska-mutillai sariak. Laisterketak.

4'tan: Pelota partidua "Goiko Ze-laiari" gazteak zarrai, bifiaka.

5 1/2'tan: Erromeria abemari-ta-koak arte. Eresbatz ta danboliñak ariñ-arifñak joko dituzte.

Onela bukatuko da eguna; egiuz esan genezake euskal jai jator ba-ten lotzarik ez duela izango. ¿Zo-riorenk eratzalloe!

AITZGOITI

Segura

Eriotza. — Azken laguntzak artu ondoren, Jaungoikoak deitu dio E-rbiola'ko, Lardizabal'tar Juana Jo-sefa 72 urteko andre onari. ¡Goian bego!

Jaiotzak. — Albisu'tar Jose'ren emazteak eta Ugalde'tar Elias'enak seme bana eta Imaz'tar Joakin'en emazteak alaba izan dituzte. Jai-berri eta gurasoak ondo daude. ¡Zo-riorenk eta jarrai ortan!

Uda igarotzera. — Urtero bezela aurtin ere emen daude "Kolonía eskolar"eko 60 neska, gexo-etxe-ko lekaine edo mojak zaizzen dituzte.

Agurtu ditugunak. — Igandean bostekoa estutu gifiion Ordizia'ko Sarasola euskaltzale jatorrari, bere lagunakin arratsalde igarotzera etor-ritu.

—Ustez-uste gabe bostekoa estutu bearrean gertatu gera Dofxerri'ko (Alemani'ko) Baer euskaltzale bika-ñarekin. Orain ere langille dator-kiyu, gure aditzaren reastasunak adit-alduaz. ¡Ikasbide ederra, gere gau-zak aintzakoztat ez dauzkagunen-ztat!

—Emen agurtu ditugu, Donosti'ko Santa Isabel'tar Leonardo jauna ta alaba Karmen, andereñoa.

—Udaldiko egun batzuek emen igaro ta Donosti'ko txokoratu da "Delbos" etze ezaguneko Elizegi jauna.

OTARRA

Tolosa

Euzkal-dantzak. — Emengo gazte-jende artean, sekulako garra sortu da euzkal-dantzak ikasteko. Gabero-gabero ta' de ederra biltzen da "Cen-tro Musikal"er. Ederki, oso ederki eman dio asiera, emengo "Euzkal-tzaleak" izena dun bazkunak bere lanai. Zorionak eta ¡segri ortan!

Mendigoizaleak. — Erri ontako "Mendirik-Mendi" k jai eder bat ger-tau bear dula laister, diote. ¿Ze as-mo ote dute mutil jator oye?

Eukaristi-Batzarra. — Aurrera di-joaz batzar ontako lanak. Berota-sun izugarria sumatzen da alde guz-

DOMINGO 10 DE AGOSTO

Santos de hoy:

IX después de Pentecostés. Ss. Lorenzo, dc., Asteria, Basa, Paula, Agatónica, vgs., mrs.

Santos de mañana:

Ss. Tiburcio, Susana, vg., Alejan-dro, mártires; Taurinó, Gaugérico, obs., Equiclo, ab., Digna, vg., cfs.

SAN LORENZO, MARTIR

La basilica de San Lorenzo extra-muros en que descansan los restos del glorioso diácono, es la quinta iglesia patriarcal de Roma, y una de las 5 basílicas Mayores con S. Juan de Letrán, S. Pedro, Santa María la Mayor y San Pablo extra-muros. Sólo el papa celebra en el altar mayor de estas Iglesias, para mostrar cómo su jurisdicción se extiende a todas las Iglesias del universo, que dependen de los 5 Patriarcados, que son el de Roma, de Jerusalén, Alejandría, Antioquia y Constantinopla.

San Lorenzo de origen español, pues se cree nació en Huesca, fué el primero de los siete Diáconos que tenía la Iglesia Romana. El sabia de asistir al Pontífice mientras celebraba los Santos Misterios, y distribuir la Eucaristía entre los fieles, y administrar los bienes eclesiásticos, para repartir sus rentas entre los pobres.

Arrestado por el Prefecto de Roma, en el año 258, y compelido a entregar sus riquezas, presentole toda una turba de necesitados, diciéndole: "Estos son los verdaderos tesoros de la Iglesia por el don inestimable de su fe, y porque ellos nos convierten nuestras limosnas en tesoros imperecederos".

Se le tendió sobre una gran parrilla, debajo de la cual había ascuas a medio encendidas, de manera que su martirio fuese más prolongado y más atroz.

"Las llamas no pudieron vencer la caridad de Cristo, y el fuego que por fuera le quemaba fué más tibio que el que por dentro abrasaba al corazón del mártir". Así que decía a su verdugo: "da la vuelta a mi cuerpo, pues ya está bastante asado por esta parte". Y luego le decía: "mi carne está ya asada; puedes comer de ella". Murió San Lorenzo en 258 y su nombre figura en el Canon entre los mártires de Roma.

Recemos siempre, como acción de gracias la oración de este día que la Iglesia ha colocado después del Cántico de los tres jóvenes después de la misa. En ella pedimos a Dios apague en nosotros el ardor de las pasiones como concedió a Lorenzo triunfar de las llamas de su cruel martirio, después de probarlo y acrisolarlo en el fuego.

PARROQUIA DEL BUEN PASTOR

Apostolado de la Oración.— Los señores celadores tendrán su Junta mensual hoy, domingo, a conti-

nuación de la función de la tarde que comenzará a las siete en la Capilla del Santo Cristo.

La Junta de señoras celadoras será mañana, a las once y media y la subsidiaria hoy a las doce menos cuarto en la misma Capilla. Se recomienda la asistencia.

PARROQUIA DEL BUEN PASTOR

La Corte de Honor de Nuestra Señora del Pilar tendrá el martes día 12 Misa y comunión general a las ocho en el altar de la Asociación. Tengan la bondad de asistir y hacer la vela a su hora para honrar a la Santísima Virgen.

Se replica conmulgen con la medalla por ganarse indulgencias.

CONGREGACION DE LA INMACULADA Y SAN LUIS GONZAGA

Hoy, por ser segundo domingo de mes, a las ocho tendrá lugar la Misa de Comunión General esta Congregación en la Parroquia de San Vicente.

La Misa se aplicará por el alma del reverendo P. Eduardo García Goldaraz misionero de la Compañía de Jesús, antiguo congregante.

Se ruega a los señores congregantes asistan con la cinta de la Congregación.

Desde Beasain

Vari's.— A la tierna edad de tres añitos ha subido al cielo el hijo de nuestros convecinos don Guillermo Abaia y María Lasa. Mi más sincero pésame a los desconsolados padres.

Por el alma de Venancio Iraola.—Mañana domingo, a las ocho de la mañana, se celebrará en la Iglesia Parroquial de esta villa, una misa solemne en sufragio del alma de Venancio Iraola.

Esta misa será costeada por un grupo de amigos del finado que quieren de esta manera testimoniar sinceramente la amistad tan grande que les unía con el joven que tantas simpatías supo conquistar con su temperamento alegre y jovial, que siempre ostentó.

El acto cristiano de este grupo de amigos que exteriorizan tan entrañablemente el deseo de que el alma de su finado amigo haya alcanzado la dicha eterna y el bienestar supremo, será a no dudar satisfeco ampliamente por la asistencia que es de esperar tendrá lugar a dicha hora en la referida iglesia, ya que la misa revestirá todos los caracteres de solemnidad, pues la misa será cantada por el Coro Parroquial al que pertenecía en vida el finado.

Por el alma de Chope.

CASA MAURI

M. ECHANIZ. Colchonería y muebles. Almohadas, borras, miraguano, comedores, dormitorios, relojes de pared, despertadores, edredones, mantas de lana, aparatos de luz, alfombras, coches para niños, colchas, ropa blanca, hules, imágenes, objetos para regalo. Ventas al contado y a plazos.

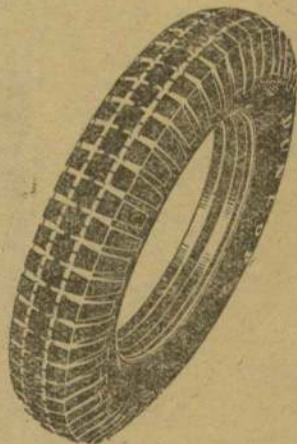
FERMIN CALBETON, 42
SAN SEBASTIAN

Aguas de Cestona

Estas salutarísimas aguas medicinales acreditadísimas durante dos siglos con grandes éxitos para la curación de las enfermedades del HIGADO, RINONES, INTESTINOS, ESTOMAGO, BAZO, ESTREÑIMIENTO, MAREOS, ETC.

ES AHORA LA EPOCA DE TOMARLAS. BALNEARIO BALNEARIO EL MAS CONCURRIDO DE ESPAÑA

Dunlop Fort

DEPOSITARIO:

Bolsa Automovilista
Agustín Izaguirre

Miracruz, 22 : Teléfono 10-951

San Sebastián

UZTURBE